

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ FİKRÎ VE SINAÎ MÜLKİYET HAKLARI, TEKNOLOJİ TRANSFERİ VE BİLGİNİN TİCARİLEŞTİRİLMESİ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Yükümlülükler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1)Bu Yönergenin amacı; Çukurova Üniversitesi öğretim elemanlarının, idari personelinin, öğrencilerinin, stajyerlerin, bursiyerlerinin, çalışanlarının ve ortak projelerde görev alan kişilerin fikrî ve sınai mülkiyet haklarının belirlenmesi, korunması, paylaşılması, lisanslanması ve ticarileştirilmesi konularındaki çalışma usul ve esasları belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1)Yönerge; 10/1/2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 6/11/1981 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa, 24/04/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğe ve 29/09/2017 tarihli ve 30195 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 29/09/2017 tarihli ve 30195 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu yönergede geçen;

a)Araştırmacı: Üniversite Kaynaklarını kullanan ve Üniversite’de araştırma görevi icra eden ya da harici destekleyici ve bağışçılar tarafından finanse edilenler de dahil olmak üzere başka bir şekilde Üniversite tarafından yürütülen araştırma projelerine katılan, Yükseköğretim Kanunu hükümleri ile tanımlanan Üniversite’nin öğretim elemanları, öğrencileri (ön lisans, lisans, lisansüstü ve değişim programları) ve stajyerler de dâhil tüm üniversite öğrencileri, geçici görevli, emekli personel de dâhil her türlü konuk öğretim elemanları ve misafir araştırmacıları,

b) ARGES: Çukurova Üniversitesi Araştırma ve Geliştirme Stratejileri Koordinatörlüğünü,

c) BBF: Buluş Bildirim Formunu,

ç) Buluş: Çukurova Üniversitesinde edinilen deneyim, yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda ortaya çıkan, tarım alanı dâhil olmak üzere sanayinin herhangi bir kolunda mevcut problemlere teknik çözüm getiren, yeni bir cihaz, ürün veya yöntemin üretilmesi, mevcut tekniğin bilinen durumuna katkıda bulunacak teknolojik gelişmelerin tümünü,

d)Buluş Sahibi: Fikri mülkiyet hakkının oluşturulmasına katkıda bulunan Üniversite çalışanları ile araştırmaya katılan ve/veya araştırma yapan diğer kişileri,

e) Bursiyer: Bir proje kapsamında çalışan öğrenci, doktora öncesi ve sonrası araştırmacıyı,

f) Çalışan: Yükseköğretim kurumlarında bilimsel araştırmalar ve çalışmalarda görev alan; 2547

sayılı Yükseköğretim Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu ile sair mevzuat hükümleri uyarınca istihdam edilen, Çukurova Üniversitesi ile herhangi bir şekilde istihdam-hizmet ilişkisi içinde bulunan personeli,

g) Fikir Ürünü: Bir biçim verilerek ifade edilmiş fikirleri,

ğ) Fikrî ve Sınai Haklar: Tasarım, patent, marka, coğrafi işaret, entegre devre, faydalı model, geleneksel ürün adları ve benzerlerini,

h) FMDK: Çukurova Üniversitesi Fikrî ve Sınai Mülkiyet Değerlendirme Kurulunu,

ı) Hizmet Buluşu: Çalışanın, bir işletme veya kamu idaresinde yükümlü olduğu faaliyeti gereği gerçekleştirdiği veya işyerinin faaliyet gösterdiği alanlar içinde, büyük ölçüde işletme veya kamu idaresinin deneyim ve çalışmalarına dayanarak iş ilişkisi sırasında yaptığı buluşları

i) İnovasyon: Yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal/hizmet) ya da süreci; yeni bir pazarlama yönteminin veya iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda ya da dış ilişkilerde yeni bir örgütsel yöntemin uygulanmasını,

j) Teknik Bilgi ve Deneyim (Know-How): Belirli bir faaliyetin yürütülebilmesi için gerekli olan bilgi birikimini,

k) Kuluçka Merkezi: Şirketlere belirli koşullarda ve belirli bir süre için rehberlik hizmeti sunan, ofis alanı sağlayan ve yatırımcı bulma gibi konularda destek olan merkezi,

l) Lisanslama: Fikrî veya sınai mülkiyet hakları kullanımının bedel karşılığında devredilmesini,

m)Marka: Bir teşebbüsün mallarının veya hizmetlerinin diğer teşebbüslerin mallarından veya hizmetlerinden ayırt edilmesini sağlaması ve marka sahibine sağlanan korumanın konusunun açık ve kesin olarak anlaşılmasını sağlayabilecek şekilde ve sicilde gösterilebilir olması koşuluyla; kişi adları dâhil sözcükler, şekiller, renkler, harfler, sayılar, sesler ve malların veya ambalajlarının biçimi olmak üzere her tür işareti,

n) Öğrenci: Çukurova Üniversitesi'nin ön lisans, lisans ve lisansüstü öğrencilerini,

o) Öğretim elemanı: Çukurova Üniversitesi'nde görevli öğretim elemanlarını

ö) Patent: Teknolojinin her alanındaki buluşlara; yeni olması, buluş basamağı içermesi ve sanayiye uygulanabilir olması koşuluyla ulusal patent ofisleri tarafından verilen yasal mülkiyet hakkını,

p) Rektör: Çukurova Üniversitesi Rektörü'nü,

r) Rektörlük: Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü'nü,

s) Spin-Off Şirketi: Bir kamu kurumu veya üniversitenin entelektüel birikimiyle kurulan küçük ve yeni teknoloji tabanlı şirketleri,

ş) Stajyer: Çukurova Üniversitesinde görevli stajyerleri,

t) Yenilikçi Girişim (Start-Up): Yeni kurulmuş ve hızla büyüyen girişimi,

u) Tasarım: Ürünün tümü veya bir parçasının ya da üzerindeki süslemenin çizgi, şekil, biçim, renk, malzeme veya yüzey dokusu gibi özelliklerinden kaynaklanan görünümünü,

ü) Teknoloji Ön Değerlendirme Formu: Teknolojinin patentlenebilirlik kriterlerini taşıyıp taşımadığı, ticari ve pazar potansiyeline dair görüş bildiren raporu

v)Ticarileştirme: Fikrî ve sınai mülkiyet haklarının; devir, lisanslama, kuluçka merkezi, yenilikçi

girişim ve spin-off şirketi aracılığıyla veya herhangi bir şekilde kullanılması da dâhil olmak üzere ticari amaçlı tasarrufunu,

y) Üniversite: Çukurova Üniversitesini,

z) Üniversite Kaynağı: Doğrudan veya dolaylı olarak Üniversite tarafından sağlanan, nakdi destek, ekipman, sarf malzemeleri, laboratuvar, atölye ve insan kaynakları dahil olmak üzere her türlü kaynağı,

aa) Yatırım: Belirli bir kaynağın veya değer, gelir sağlamak amacıyla kalıcı bir biçimde kullanılmasını,

bb) Yazılım: Elektronik aygıtların belirli bir işi yapmasını sağlayan programların / ara yüzlerin tümünü,

cc)Yönetim Kurulu: Çukurova Üniversitesi Yönetim Kurulunu,

çç) Yönetmelik: 29/09/2017 tarihli ve 30195 sayılı Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliği,

dd) Yükseköğretim Kurumu: 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde tanımlanan yükseköğretim kurumları ile Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yükümlülükler

Üniversitenin Yükümlülükleri

MADDE-4 (1) Üniversitenin yükümlükleri aşağıda verilmiştir.

a) Üniversite; tüm fikrî ve sınai haklar konusundaki bildirimlerin alınması, yanıtlanması ve yürütülmesiyle ilgili işlemleri ARGES aracılığıyla yapar.

b) Üniversite, fikri mülkiyet haklarının korunması ve bu hakların kamu yararına aykırı kullanımının engellenmesi için gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin saklı tutulması için gerekli tedbirleri almak ve buluşun gizliliğini korumak yükümlülüğü altındadır.

c)Üniversite, hak sahipliği talebinde bulunduğu fikri mülkiyet hakları (patent/faydalı model/tasarım) ile ilgili olarak Türk Patent ve Marka Kurumu başta olmak üzere yetkili ulusal ve uluslararası kurumlara başvuruda bulunabilir.

ç) Hak sahipliği talep edilen buluşlarla ilgili fikri mülkiyet haklarının korunma ve ticarileştirilme giderleri Üniversite tarafından karşılanır. Diğer kurum ve kuruluşlarla ortak yürütülen projelerde, fikri mülkiyet haklarını koruma ve ticarileştirilme giderlerinin nasıl karşılanacağını sözleşme ile belirler.

Buluş Yapanın Yükümlülükleri

MADDE 5 –(1) Buluş Yapanın Yükümlülükleri aşağıda gösterilmiştir.

a)Buluş Sahibi, Üniversitede yapılan bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşunu, buluş bildirim formunu doldurarak bir ay içinde ARGES’e bildirmekle

yükümlüdür,

b)Buluş bildiriminde; buluşun konusu, teknik problem, bu problemin çözümü ve buluşun nasıl gerçekleştirilmiş olduğu açıklanır. Buluşun daha iyi açıklanması bakımından varsa gerekli diğer bilgi ve belgeler de buluş bildirim formuna eklenir

c)Buluş, birden çok kişi tarafından gerçekleştirilmiş ise, buluş bildirimi birlikte yapılabilir. Buluş, farklı yükseköğretim kurumundaki kişiler tarafından yapılmışsa, buluşu yapanlar buluş bildirimini kendi yükseköğretim kurumlarına ayrı ayrı yapmalıdır. Yapılacak bildirimde buluş sahiplerinin adları ve buluş üzerindeki katkı paylarının toplamı %100 olacak şekilde belirtilir. Katkı payları belirtilmemişse, katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.

ç)Buluşu yapan, buluşu kendi yükseköğretim kurumu dışında farklı yükseköğretim kurumlarının imkanlarını da kullanarak gerçekleştirmişse, buluş bildirimini kendi yükseköğretim kurumuna ve imkanlarından yararlanan yükseköğretim kurumuna ayrı ayrı yapmalıdır.

d)Buluşu yapan, bu Yönergenin 6.1. maddesine göre tespit edilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi takdirde, buluş bildiriminin usulüne uygun yapılmadığı kabul edilir. Bu durumda buluş bildirimini yeniden yapılması gerekir.

f)Buluşu yapan, bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle yükseköğretim kurumu aleyhine doğan zararlardan sorumludur.

g)Buluşu yapan, buluşun ortaya çıkış süreci içerisinde üçüncü kişilerle yapılan her türlü sözleşme ve taahhütler için ARGES'i bilgilendirir,

ğ)Buluşu yapan, patent başvurusunun tüm aşamalarında, patent tescilinden sonra ve buluşun ticarileşmesi sürecinde ARGES'e her türlü desteği sağlamayı kabul eder.

h)Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projeler kapsamında yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşlar, proje sorumlusu tarafından destek sağlayan kamu kurum ve kuruluşu ile Üniversiteye bildirilmek zorundadır.

ı)Üniversite dışında görevlendirilen araştırmacı, görevlendirildiği kurumda yaptığı çalışmalar sonucu ortaya çıkan buluşa ait bildirimleri görevlendirildiği kuruma yapar. Buluşla ilgili herhangi bir patent başvurusu yapılırsa, patent başvurusuna ait bilgiler, araştırmacının görevlendirildiği kurum veya araştırmacı tarafından gizlilik ihlali oluşturmayacak şekilde Üniversiteye bildirilir.

ARGES'in Yükümlülükleri

MADDE 6- (1) ARGES'in Yükümlülükleri aşağıda verilmiştir.

a)ARGES, tüm Sınai Mülkiyet Hakları konusundaki bildirimleri alır, bildirim ulaştıktan sonra bildirim alındığını yazılı olarak 3 gün içinde ilgisine bildirir. Bildirimin ön değerlendirmesinin yapılmasını koordine eder. Düzeltme/değişiklik gerektirmeyen bildirimler için "Ön Değerlendirme Raporu"nu hazırlayarak FMDK'ya sunar. Buluş bildirimini eksik yapılması halinde ARGES, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren iki ay içinde eksikliklerin giderilmesini buluşu yapana bildirir. Buluşu yapan, bildirimde belirtilen eksiklikleri, bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren bir ay içinde giderir. Aksi halde buluş bildirimi usulüne uygun yapılmamış sayılır ve buluş bildirimi yeniden yapılır.

b)ARGES bildirim işlemleri sırasında Buluş Sahibinin haklarını korumak için buluşun gizliliğini

koruma yükümlülüğü altındadır. Buna ilişkin olarak Buluş Sahibi ile karşılıklı “Gizlilik Sözleşmesi” imzalar.

c)Buluş için Üniversitenin tam veya nisbi hak talebi olması durumunda yürürlükteki Sınai Mülkiyet Kanunu ve yönetmelikte belirtilen süre ve koşullara uygun olarak buluş sahibine, buluş bildirim formunda belirttiği adrese yazılı/e-mail yoluyla bildirim yapar. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir. Buluşun ticarileştirilmesi ve mali konular taraflar arasında bu yönergenin “Paylaşım Esasları” bölümünde belirtilen koşullara uygun şekilde ayrıca bir sözleşmeyle belirlenir.

Fikri Mülkiyet Değerlendirme Kurulu (FMDK) Oluşumu ve FMDK Yükümlülükleri

MADDE 7– (1) Fikri Mülkiyet Değerlendirme Kurulu Üniversite Rektörlüğü’ne bağlı olup Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı başkanlığında ARGE konusunda deneyimli 4 öğretim elemanı olmak üzere 5 (Beş) kişiden oluşur.

(2) Üyeler, Rektör tarafından 3 yıl süreyle görevlendirilir. Süresi dolmadan boşalan üyelik için Rektör tarafından aynı usulle yeniden görevlendirme yapılır. Süresi dolan üye, yeniden görevlendirilebilir. Görevinden ayrılan üyenin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir üye görevlendirilir.

(3) FMDK, Başkan’ın çağrısı üzerine salt çoğunlukla toplanır ve kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla alınır. FMDK kararları tavsiye niteliğinde olup, Üniversite Yönetim Kurulunun onayını gerektirir. Başkan tarafından Üniversite bünyesindeki konunun uzmanlarından gerekli hâllerde görüş istenebilir.

Fikri Mülkiyet Değerlendirme Kurulunun (FMDK) Yükümlülükleri

Madde 8- (1) Fikri Mülkiyet Değerlendirme Kurulunun yükümlülükleri şu şekildedir;

a)Kurulun mevzuatlarda belirtilen süreler içerisinde işlerin yürümesini sağlayacak sıklıkta toplanmasını sağlamak.

b) Kurulun alacağı tavsiye niteliğindeki tüm kararları Üniversite Yönetim Kurulu’na sunmak,

c)Üniversite’nin Fikrî ve Sınai haklarla ilgili tavsiye politikalarını üretmek,

ç) Kurula gönderilen “Teknoloji Ön Değerlendirme Raporları” nı değerlendirerek resmi başvuru yapıp/yapmama kararını almak ve bu kararı Üniversite Yönetim Kuruluna sunmak.

d)Üniversite lehine korunan fikir ürünlerinin üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanımıyla oluşan hak ihlali durumlarında yapılacak işlemlerde tavsiye kararı almak,

e)Fikir ürünlerinin korunması için ulusal ve uluslararası başvuruların hangi ülkelerde yapılacağına kararını almak ve onaya sunmak,

f)Konunun özelliğine ve belirlenmiş işletme politikalarına uygunluğuna göre bazı fikir ürünlerinin ticari sır olarak saklanması ve açıklanmamasının kararını almak ve Üniversite Yönetim Kurulu’nun onayına sunmak,

g)Fikir ürünlerine ilişkin hak sahipliğinden doğan haklarla ilgili bedellerin (lisans bedelleri, vb.), bu politika ve esaslara uygun olarak belirlenmesine destek sağlamak.

Yönetim Kurulunun Yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Yönetim Kurulu Yükümlülükleri aşağıda verilmiştir.

- a)Fikri mülkiyet haklarının ticari değeriyle ilgili kararı vermek,
- b)Üniversitenin fikri mülkiyet üzerindeki hak sahipliğinden feragat etme, buluş ve tasarının, serbest buluş ve tasarım niteliği kazanması kararlarını vermek,
- c)Gerekli durumlarda teknoloji ön değerlendirme formunun güncellenmesini/yeniden hazırlanmasını talep etmek,
- ç)Üniversitenin başvuru yapmayacağı ülkelerdeki fikri mülkiyete ilişkin haklarını, hak sahibinin talebine istinaden, ilgiliye devretme kararını vermek,
- d)Başvurusu yapılmış buluşun ticarileşmemesi durumunda Üniversitenin fikrî ve sınai mülkiyet üzerindeki hakkından vazgeçme kararını vermek,
- e)Bu politika ve esaslar çerçevesinde Yönetim Kurulu tarafından alınan kararları ilgili kişiye/kişilere iki ay içinde yazılı olarak bildirmektir.
- f)Yönetim Kurulu bu madde kapsamındaki yükümlülüklerinin bir kısmını Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile Fikri Mülkiyet Değerlendirme kuruluna devredebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üniversitenin FMDK Politikası ve Genel İlkeleri

Üniversitenin FMDK Politikası

MADDE 10- (1) Üniversitenin FMDK Politikası aşağıda gösterilmiştir.

- a)2547 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde tanımlanan öğretim elemanları ile stajyerlerin ve öğrencilerin diğer kamu kurumları veya özel kuruluşlarla belirli bir sözleşme kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan buluşlar üzerindeki hak sahipliğinin belirlenmesinde, ilgili kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla sözleşme hükümleri esas alınır.
- b)Üniversite öğretim elemanları ile araştırmacılarının ARGES'e başvurusu üzerine buluşların korumaya alınması için, gerekli kurumlara başvuruların yapılması, başvuruların takibi, tescil yapılması ve ticarileştirilmesi hususlarında FMDK değerlendirmesi ve Üniversite Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda tüm işlemlerin yapılması Üniversite politikası olarak belirlenmiştir. ARGES, Üniversite adına tüm teknik, idari, hukuksal ve finansal süreci koordine eder.
- b)Buluş Sahibinin birden fazla olması durumunda, buluşçular hak toplamı %100 olacak şekilde buluşa ait Hak paylaşımı tüm buluş sahipleri tarafından imzalanmış Buluş Bildirim Formunda (BBF) açıkça belirtilir.
- c) Buluş Sahibi, Üniversite'nin imkânlarını ya da Üniversite'de elde ettiği deneyim ile geliştirdiği buluşa ilişkin Üniversite'ye bildirim yapmadan bir patent başvurusunda bulunmuşsa, patent başvuru tarihinden itibaren gecikmeksizin Üniversiteye bildirimde bulunur. Buluş sahibinin bildirimde bulunmaması sebebiyle Üniversite'nin uğrayacağı her türlü hak kaybı ve zarardan buluş sahibi sorumludur.
- ç) Bu kapsamda Buluş Sahibi, patent başvurusunun tüm aşamalarında, patent tescilinden sonra ve buluşun ticarileşmesi sürecinde ARGES'e her türlü desteği sağlamayı kabul eder.
- d) ARGES, tescili gereken ve tescil ettirilmesi kararlaştırılan fikri haklara yönelik tüm başvuru ve takip işlemlerini yönetmek ve Üniversite adına takip etmekle sorumludur.

Genel İlkeleri

MADDE 11- (1) Üniversite ve buluş sahipleri aşağıdaki temel prensiplere uyar.

a)Buluş Sahibi, patent başvurusunun tüm aşamalarında, patent tescilinden sonra ve buluşun ticarileşmesi sürecinde ARGES'e her türlü desteği sağlamayı kabul eder.

b)ARGES, tescili gereken ve tescil ettirilmesi kararlaştırılan fikri haklara yönelik tüm başvuru ve takip işlemlerini yönetmek ve Üniversite adına takip etmekle sorumludur

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Paylaşım Esasları

Paylaşım Esasları

MADDE 12- (1)Öğretim elemanının yaptığı bir buluşa ve/veya geliştirmeye ilişkin Üniversitenin karar alması durumunda; Üniversite ARGES aracılığıyla fikrî ve sınai hakların korunması konusunda belgelendirme, projelendirme ve ticarileştirme gibi süreçler için gerekli çalışmaları yapar.

(2) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent, faydalı model ve tasarımların kullanılması, lisanslanması, devri veya benzeri yollarla ticarileştirilmesinden elde edilen gelirler Üniversite Özel bütçesine ve Üniversite Döner Sermaye Bütçesine (buluş sahibinin kadrosunun olduğu birim döner sermayesi) gelir olarak kaydedilir.

(3) Buluşların ticarileştirilmesinden elde edilen gelirden öncelikle başvuru, tescil, araştırma, inceleme, ülke girişi, yıllık koruma ücreti, patent vekil ücreti, tercüme ve buluşa özgü giderler (her türlü vergiler, harçlar, vb.) Üniversite özel bütçesinden karşılanır. Döner sermaye bütçesine aktarılan tutardan yasal kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar katkıları oranında buluşu yapanlar arasında paylaşılır.

(4) Üniversitenin hak sahibi olduğu patent ve faydalı modelden elde edilen gelirin paylaşımı Üniversite ile buluşu yapanlar arasında düzenlenecek sözleşme ile belirlenir. Bu sözleşmede buluşçulara dağıtılacak pay gelirin 1/3'ünden az olamaz.

(5)Buluş yapanın birden fazla olması durumunda buluş sahipleri kendi arasında tüm buluş sahiplerini temsil etmeye yetkili ve Üniversite mensubu olan iletişim kurulacak bir kişi belirler ve bu kişi buluş bildirim formunda bu durumu ve gelir paylaşımında temel alınmak üzere buluşa katkı oranlarını toplamı %100 olacak şekilde belirterek ARGES bilgilendirir. ARGES buluşa yönelik her türlü koordinasyonu buluş bildirim formunda belirtilen iletişim kuracak kişi sorumludur. Buluş yapanlara ödenmek üzere hesaplanan gelir paylaşım miktarı birden fazla buluş yapanlara buluşa katkı payları doğrultusunda paylaşılır.

(6)Üniversitenin hak sahibi olduğu tasarımlardan elde edilen gelirin paylaşımı, tasarımcıya en az yarısı verilecek şekilde Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenir.

(7)Buluşların ticarileştirilmesinden elde edilecek gelir, ilgili buluş yapanlar ve Üniversite arasında aşağıdaki tabloya göre dağıtılır.

ELDE EDİLEN GELİR (KDV HARİÇ)	BULUŞ SAHİBİ/SAHİPLERİNİN PAYI	ÜNİVERSİTENİN PAYI
0-100.000 TL	% 66	% 34
100.000 TL -250.000 TL	% 58	% 42
250.000 TL ve üzeri	% 50	% 50

BEŞİNCİ BÖLÜM

Hak Sahipliği ve Fikri Mülkiyet Hakları Başvuru, Değerlendirme ve Ticarileştirme Süreci

Hak Sahipliği

MADDE 13 –(1) Buluş üzerinde Üniversite tarafından verilen hak sahipliği kararının, buluş bildirimini usulüne uygun olarak ARGES’e ulaştığı tarihten itibaren en geç dört ay içerisinde sonuçlandırılması ve buluşu yapan/yapanlara yazılı olarak bildirilmesi gerekir.

(2)ARGES, hak sahipliği kararının, buluşu yapana bildirim tarihinden itibaren dört ay içerisinde (buluşçu ile Üniversitenin anlaşması halinde en geç altı ay içinde) patent başvurusu yapmakla yükümlüdür. Aksi takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(3)Üniversite, kendisine bildirim yapılan buluş veya başvurulara ilişkin değerlendirmede, hak sahipliği kararıyla birlikte buluşun gizli tutulması yönünde karar alabilir. Bu karar gerekçeleriyle birlikte buluşu yapana bildirilir.

(4)Buluş yapan, hak sahipliğine ilişkin kararın kendisine bildirim tarihinden itibaren iki ay içerisinde buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek hak sahipliği kararına karşı itiraz edebilir. İtiraz kabul edilirse veya yapılan itiraz hakkında, Üniversite tarafından iki ay içerisinde karar verilmemesi halinde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(5)Üniversite, patent başvurusu veya patent hakkından vazgeçer ise öncelikle buluşu yapana başvuru veya patent hakkını üç ay içerisinde devralmasını teklif eder. Buluş yapanın teklifi kabul etmesi durumunda buluş üzerindeki haklar bedelsiz devredilerek buluşla ilgili gerekli olan belgeler teslim edilir. Üniversite, başvuru veya patent hakkını buluşu yapana devretmesi durumunda inhisari nitelikte olmayan kullanma hakkını uygun bir bedel karşılığında saklı tutabilir. Buluş yapanın teklifi kabul etmemesi durumunda patent başvurusu veya patent üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur.

(6)Bildirim yapılmaksızın patent başvurusu yapılmışsa, buluş yapan tarafından bir ay içerisinde Üniversiteye bilgi verilir. Bu durumda Üniversite iki ay içerisinde başvurunun kendi başvurusu olarak kabul edilmesi ve işlem görmesi için ilgili kurumlar nezdinde girişimlerde bulunur. Aksi takdirde buluşun serbest buluş olduğu kabul edilir.

Buluş Bildirimi ve Değerlendirilmesi

Madde 14 –(1)Buluşların korunması ve ticarileştirilmesinden Üniversite sorumludur.

Buluş Ön Araştırma ve Değerlendirme

Madde 15-(1) ARGES, BBF ve ek belgelerde yer alan bilgiler veya başvuru bildirimi doğrultusunda Yenilik Ön Araştırmasını yapar, gerekli gördüğü durumlarda ise Patent-Marka Ofisleri/Vekilleri ve alanlarında uzman kişiler ile birlikte çalışabilir.

(2)ARGES, kendisine iletilen BBF üzerindeki bilgiler ışığında Yenilik Ön Araştırması sonucunda hazırladığı Teknoloji Ön Değerlendirme Raporunu FMDK’ya sunar.

(3) ARGES, Yenilik Ön Araştırması sürecinde ve Teknoloji Ön Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında Buluş Sahibi ile teknik konularda görüşmeler gerçekleştirir.

(4) FMDK, Buluş Sahibi tarafından iletilen belgeleri ve sunulmuş olan Teknoloji Ön Değerlendirme Raporunu ve gerekirse Buluş Sahibinin sözlü sunumunu inceler ve hak sahipliği konusunda Yönetim Kuruluna sunulmak üzere tavsiye kararı alır.

Buluş Sahiplerinin Tamamının Çukurova Üniversitesinden Olması Hali

Madde 16-(1) Üniversitede yürütülen bilimsel çalışmalar veya araştırmalar sonucunda gerçekleştirilen buluşlar için BBF buluş Sahibi tarafından doldurulup elektronik ortamda patent@cu.edu.tr adresine ve ıslak imzalı olarak ayrıca geciktirmeksizin ARGES’e bildirilir.

(2)Buluş Sahipleri, Buluşun Serbest Buluş niteliğinde olduğunu gerekçeleri ile birlikte BBF ekinde sunabilir.

(3)Üniversite Çalışanı, bildiriminde, Üniversite tarafından Buluş konusu ile ilgili olarak verilen yazılı ve sözlü talimatları, yararlanmış olduğu Üniversite deneyim ve çalışmalarını da BBF’ye ek olarak belirtir.

(4) Birden fazla Buluş Sahibi olması halinde buluşçuların, Buluş üzerindeki hak paylaşımları için tüm buluşçuların imzalamış olduğu BBF’de belirtilen oranlar esas alınır.

(5) Buluş Sahibi bildirimde bulunmaksızın patent/faydalı model veya tasarım başvurusu yapmışsa, gecikmeksizin başvuru evrakları ile birlikte başvuru yapıldığına dair bildirimi ARGES’e yapar. Buluş Sahibinin bildirimde bulunmaması sebebiyle Üniversite’nin uğrayacağı her türlü hak kaybı ve zarardan buluş sahibi sorumludur.

Başka Üniversite Akademisyeni/Çalışanı ile Ortaklı Buluşun Bildirimi

Madde 17- (1) Buluş Sahiplerden bir veya daha fazlası Buluş bildirimi yapılan tarihte başka bir üniversitenin akademik personeli/çalışanı ise; İlk Bildirim ARGES’e yapılmadıysa, bağlı bulunduğu üniversiteye yazılı olarak bildirimin yapıldığı tarihin ve bildirim sonucunda alınan kararı, BBF ile birlikte ARGES’e bildirir.

İşletme Sahibi veya Ortağı Olan Araştırmacı ve Üniversite Çalışanlarının Bildirimi

Madde 18-(1) Herhangi bir işletmeye sahip veya ortak olan Araştırmacı ve Üniversite Çalışanları bir Buluş gerçekleştirdikleri zaman BBF ile birlikte ARGES’e bildirmelidirler.

(2)ARGES’e yapılan bildirimde Buluşun, işletmenin kaynaklarını kullanarak işletmenin faaliyet alanında yapıldığını ve Üniversite kaynaklarının kullanılmadığını gösteren Serbest Buluş olduğunu ispatlayıcı belgeler de eklemelidirler.

Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (Bap) Destekli Projelerde Bildirimi

Madde 19- (1) Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenen projelerden Buluş ortaya çıkması durumunda projede yer alan Araştırmacılar ve Proje detayları da BBF’ye eklenerek ARGES’e bildirilmelidir.

Kamu Destekli Projelerde Bildirimi

Madde 20- (1) Kamu destekli projeler kapsamında gerçekleştirilen deneysel çalışmalar, araştırma geliştirme ve benzeri faaliyetler sırasında ortaya çıkan buluşlar, kamu destekli projelerde ortaya çıkan Buluşlar olarak kabul edilir.

(2) Kamu destekli projelerin başvuru/kabul aşamasında imzalanacak sözleşme hükümlerinde geçen Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları ile ilgili ARGES görüş ve önerileri alınabilir.

(3) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından desteklenen projelerde ortaya çıkan Buluşlar, destek sağlayan kamu kurumuna ve ARGES’e ayrı ayrı bildirilmelidir.

Üçüncü Taraflar ile Yürütülen Çalışmalarda Bildirimi

Madde 21- (1) Araştırmacıların ve Üniversite Çalışanlarının Üçüncü Taraflarla belirli bir sözleşme ve/veya proje kapsamında yapmış oldukları çalışmalar sonucunda ortaya çıkan Buluşlar BBF ile ARGES’e ve Üçüncü Taraflara ayrı ayrı bildirilmelidir. Söz konusu bildirimde Üçüncü Taraflar ile imzalanan sözleşmelerin ve/veya projelerin bir nüshası da BBF’ye eklenmelidir. Bu kapsamdaki buluşlardan elde edilecek gelir üniversite çalışanlarının hak sahipliği oranı üzerinden gerçekleştirilir.

Çukurova Üniversitesi Fikrî ve Sınai Mülkiyet Değerlendirme Kurulu Başvuru Değerlendirme ve Destek Süreci

Madde 22 – (1) ARGES tarafından hazırlanan teknoloji ön değerlendirme raporunun incelenmesi ve gerekli görülmesi durumunda buluş sahibi tarafından FMDK’ya sunum yapılması ile Kurul tarafından buluşun;

- I. Patentlenebilir ve ticarileştirilebilir
- II. Patentlenemez ancak ticarileştirilebilir
- III. Patentlenebilir ancak ticarileştirilemez
- IV. Patentlenemez ve ticarileştirilemez

Kriterleri açısından değerlendirilmesi yapılarak oluşturulacak rapor Üniversite yönetim kuruluna sunulur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 23 –(1) Bu Yönerge Çukurova Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24–(1) Bu yönergeye ilişkin hükümleri Çukurova Üniversitesi Rektörü yürütür.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 25- (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde 6769 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanarak düzenlenen ilgili yönetmelik hükümleri ve Üniversite Senatosu kararları geçerlidir.

Yürürlükten Kaldırma

MADDE 26- (1) Çukurova Üniversitesi Senatosunun 08.05.2018 tarih ve 06/03 sayılı kararı ile kabul edilen Çukurova Üniversitesi Fikrî ve Sinaî Mülkiyet Hakları, Teknoloji Transferi Ve Bilginin Ticarileştirilmesi Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönergenin Kabul Edildiği Senatonun	
Tarih	Sayı
16.09.2025	15/10